

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

GJALLARHORNET

Nr. 1

Oktober 1960

Cykler Radio

Bil udlejes uden fører
Nye og brugte radioer sælges
Lille udbetaling og små afdrag
Alle reparationer udføres
Johs. Hansen . telf. Jelling 59

Skal De have håret klippet
vasket og fønbølget, eller har
De skæl i håret, så besøg
Erik Pedersens herrefrisørsalon

Jelling Handlungartneri

v. G. PEDERSEN . TELF. 16

Blomster, kranse og
årstidens grønsager

- vi mødes i BRUGSEN

og får del
i
dividenden

Køb Deres elektriske
artikler hos os

Magnus Petersen

aut. elektro-installatør
JELLING . telefon 50

Skomager Pedersen

VEJLEVEJ . JELLING

TIL DAGLIG OG FEST
EN BOG ER BEDST

Hasselbalch's Boghandel TELF. 56

Håndværkerforeningens Hotel

anbefales!

H. NISSEN

1. kl.s køkken
delikat smørrebrød
ekstragod kaffe

Charles Henriksen

Kolonial - Vin - Tobak - Isenkram
Jelling . telf. 40 . Varerne udbringes
Husk — kaffen er altid friskmalet

Største udvalg

i originale vine, likører, champagne, vermouth, portvin, madeira og cognac

TEL. 3 **H. Lindorph** JELLING

☆ ——— KOLONIAL OG KØKKENUdstyr ——— ☆

Til hverdag og fest — Skrædderi og konfektion samt alt i herrelingeri
hos Skou er det bedst HUSK! 1. kl. reparation, kemisk rensning og
presning, hurtig levering.

telf. 179 **JELLING HERREEKVIPERING** v. SKOU telf. 179

GJALLARHORNET

Udgivet af
Jelling statsseminariums elevforening

REDAKTION:

Leo Elgård. Peter Jensen. Johannes
Laursen. Helga Frost. Inge Erlandsen.

Peter Nielsen. Arne Nielsen.

Knud Sveistrup.

Bjarne Andersen. (pt. ansvarsh.)

Postgiro 11303.

JELLING BOGTRYKKERI

Redaktionelt

Endelig foreligger årets første nummer af Gjallarhornet.

Som de fleste læsere måske allerede har bemærket, er der foretaget visse ændringer med hensyn til bladets ydre rammer. Det er selvfølgelig med en vis bekymring, at vi har foretaget disse ændringer, idet vi føler os en lille smule skyldige i brud på traditionen; men på baggrund af det evigt tilbageven-

dende spørgsmål, »stofmangel«, synes vi, at en nedskæring af formatet kan forsvares.

Det er imidlertid gået anderledes end vi havde tænkt os. Nedskæringen af formatet synes nemlig i første omgang at være omvendt proportional med den stofmængde, der indkommer til bladet; men heldigvis har vi så den udvej, at vi kan udvide efter den anden led (jeg mener i tykkelsen).

I samme åndedrag, som vi har ændret formatet, har vi valgt at udvide jeres muligheder for at udtrykke jer gennem bladet. Det er nemlig meningen, at vi ligesom i dette nummer vil bringe to eller flere linoleumssnit i de følgende. Apropos, følgende numre, så håber vi, at der bliver mange; vi har foreløbig sat næsen op efter at udsende et hver anden måned, men vore dristigste tanker går ud på at udsende endnu flere. — Det afhænger af jer.

Vi har altså ændret bladets ydre rammer, så det efter vore begreber nu foreligger i en smukkere og samtidig mere handy form. Hvis nogen skulle mene noget andet så grib pennen og skriv en sønderrivende kritik!

Skulle jeg til sidst anføre lidt om bladets formål (dette tilegnes især nye elever) måtte det blive følgende: at bladet skal stå som et alsidigt udtryk for seminariets indre liv; det skal fremfor alt vise vor kulturbevisthed, og samtidig holde humoren ved lige, uden dog at fortabe sig i vittigheder om læreres og elevers mere eller mindre pudsige sider.

På redaktionens vegne, *Bjarne Andersen.*

Efterlysning!

Næste nummer af Gjallarhornet skulle gerne udkomme midt i november måned, og indlæg samt linoleumssnit bør derfor være redaktionen i hænde senest d. 1. nov.

Red.

Historie og historiesyn

Kun få fag kan deles op i så mange specialer, som historie kan det. Der kan nævnes politisk historie, kulturhistorie, kunsthistorie og mange flere. Det er sådan, at skal et fag eller et emne studeres med grundighed, så søger man til historien; man leder efter kildespringene i de gamle kulturlande og følger kilderne gennem århundrederne til nutiden. Denne historieforskning bygger på den videnskabelige metode, og uden den ville vort kendskab til historien være yderst ringe. Det er også indlysende rigtig, at det er gennem arkæologien og en nøje udforskning af skrifter og andet materiale, man er nået til kendskab om de første kulturlande, og at historieforskningen stadig kan opvise store resultater. Men er denne videnskabelige objektivitet nok? Er historie ikke mere end blot årstal og kendsgerninger?

Man kunne nemt standse op her og mene, at den videnskabelige metode var enerådende, også når man beskæftiger sig med historie. Men midt blandt de mange indsamlede kendsgerninger føler man sig undertiden hjælpeløs, omtrent som den mærkelige mand Sisyfos, der måtte blive ved at rulle sin sten op ad bjergsiden, skønt den, hver gang han nåede toppen, rullede ned igen. I det lys kunne al forskning synes meningsløs; men her må man opfatte videnskaben som middel, ikke som mål. Vi må være så egenkærlige at tro, at mennesket er målet for al stræben på jorden. At midlet imidlertid kan gå over til også at være målet, kan man finde adskillige eksempler på, bl. a. de gamle jøders forhold til loven.

Denne følelse af hjælpeløshed kunne tyde på, at det kan være farligt at betragte mange forhold i tilværelsen for ensidigt videnskabeligt, og dette gælder også historie. Når man har de kendsgerninger, videnskaben har skaffet en, når man har lagt sammen, undersøgt og sammenlignet, så skal man være forsigtig — for da er det, historien skal skabes. Måske når man ikke længere, men bliver hængende i den videnskabelige metode og får kun en hob livløst, dødt materiale ud af det. Men historie er noget ganske andet! Skal den gøres levende og blive til virkelighed for en, må den skabes i en selv. Religionsforskeren og historikeren Vilhelm Grønbech har sagt det så rammende i sin bog »Kampen for en ny sjæl«:

»Det er et krav som stilles til historikeren, at han skal have set et menneske, før han begynder at skrive om det; thi historieskrivning er jo intet mindre end at udvide sin vennekreds, drage nye mennesker ind for at lære sig selv dybere at kende ved at se at livet har større og rigere muligheder end dem, vi selv har nået at virkeliggøre. Før man

har set og sanset en Egil, en Achilleus, en Saul, en Aischylos, en Sokrates, en Jesus og en Paulus, før man har fornemmet rytmen i deres krop, mens de taler, kan man ikke gengive deres ord. Og før man har set dem handle, set begivenhederne udfolde sig fra dem, kan man ikke beskrive deres historie. Fantasi er en dårlig egenskab hos en historiker; han må leve sig så flittigt ind i stoffet, at det bliver til syn i ham, så kan han forsøge at skildre hvad han ser.«

Dette er ikke videnskabelig erkendelse, og nogle vil måske fristes til at sige: vrøvl! oven på arbejdet med at samle de konkrete ting. Men ikke desto mindre er man her ved noget væsentligt ved historien, nemlig det øjeblik, hvor den bliver virkelighed for en. Ikke blot på den måde, at man erkender, at således er det sket, men den får virkelig betydning med den autoritet, som kun personlig oplevelse har. I et sådant øjeblik kan man måske opleve sin sammenhæng med mennesket i universel betydning; man ser, at man ikke er alene, og da vil den videnskabelige metodes og Sisyfos-mytens tilsyneladende meningsløshed afløses af meningsfuld oplevelse. Man står i dybeste forstand ved historiens vugge, ved menneskets erkendelse af sin egen menneskelighed.

P. K. II a.

Tanker i anledning af artiklen „Tyve år“

Ak ja, tyve år må være meget lang tid, når man i artiklen »Tyve år« (Gjallarhornet nr. 3 1960) læser, at det danske folk under besættelsen fik bekræftet troen på folkestyret. Efter min mening viste besættelsestiden, og måske i særdeleshed tiden umiddelbart før d. 9. april 40 tværtimod, at også »folkestyret« har alvorlige fejl. Mon ikke snarere det er her, folk overser noget i deres glæde over, at modstandsbevægelsen nåede at leve op til idealer, traditionen har skabt for det danske folk, og som artiklens forfatter formodentlig også tror på.

Er det ikke, som om man sidder med en flov fornemmelse, når man er vidne til, at vi danske, endnu tyve år efter besættelsen, forsøger at undskylde, at vi blev taget på sengen d. 9. april, og forsøger at lægge ansvaret over på enkeltpersoner; det er da i sig selv en mistillidserklæring til folkestyret. Selvros har det så sandelig heller ikke skortet på, når det gjaldt om at overbevise udlændinge om den danske modstandsbevægelses andel i tyskernes nederlag. Her må dog tilføjes, at de, der råber højest, ikke er de mennesker, der deltog aktivt i modstandsbevægelsen, og dette er ikke noget forsøg på at forklejne disse menneskers uselviske indsats i kampen mod nazisterne.

Jeg tror ikke, artiklens forfatter har gjort sig klart, hvorfor vi blev

taget på sengen d. 9. april, da han bekræftede sin tro på den regering, der i dagene før den skæbnesvangre dato ikke ville lytte til de advarsler, der både officielt og uofficielt nåede regeringen. Lad mig nævne et eksempel, der måske kan fortælle en lille smule om forholdene.

En avis (Dagens Nyheder d. 7. april 1940) havde en overskrift på forsiden: »NORDENS FRED I FARE«. Straks modtog avisen en mængde opsigelser fra læsere, der ikke ønskede at læse den slags foruroligende, vilde overdrivelser, der kunne skabe nervøsitet og skade forholdene mellem det neutrale Danmark og det krigsførende Tyskland. Så dårligt var altså det folkestyrede, demokratiske land Danmark oplyst om den verdenspolitiske situation d. 9. april 1940. Må vi da ikke med sorg indrømme, at et folkestyret lands regering kan fortie med oplysninger, som burde komme til offentlighedens kendskab. Efter min mening en ret alvorlig fejl. Endnu har der ikke eksisteret noget fejlfrit system at styre et land efter, vil nogen indvende. Nej, men så længe bør vi også lede efter et, og ikke bare bekræfte troen på det bestående.

At danskerne ikke behøver at skamme sig over handlinger udført d. 9. april, kan vi nok blive enige om; men at vi ikke behøver det i betragtning af, at større og stærkere lande i de dage gik under på langt uværdigere måde, synes jeg er en temmelig letkøbt slutning at drage. Hvorfor ikke lige så godt se i øjnene, at det danske folks indstilling i årene før 1940 var udpræget pacifistisk, og ved at undgå meningsløse blodsudgydelser d. 9. april levede danskerne op til deres idealer. Skulle vi skamme os over det? Jeg mener nej; men hvis man dækker sig under andre magters undergang, burde man for alvor skamme sig.

Men den tid er nu et afsnit i vores historiebog, og vi, der er unge i dag, kender kun til Hitlers magtsyge og rædselsregime herigennem og så selvfølgelig gennem stopfodring af films og bøger, hvor man gang på gang møder det, at bare en ting bliver fremstillet populært, spiller det ikke så stor rolle med realiteterne. Det kan kun give os et skævt billede af den bitre virkelighed, og konsekvensen må blive noget i retning af det William Heinesen har skrevet:

Din arv, min søn, er stor:

en ny forbedret jord.

Den blev din gave, takket være dine forældres blod, sved og tårer og millioners uskyldige lidelser og død.

Men vil du beholde den, er din absolutte offervilje og underkastelse under militæret den pris, du må betale.

Fjender huser i hver krog, ja, i dit eget hjerte sår de deres gift; men vi står her rustet med våben, der kan ødelægge verden på få minutter.

Vær rede til at dø for dit land og hold dig i god form.

Styrk din prægtige krop,
 som vor vitaminpræparater, sera, eksersits og boksekampe,
 cigaretter, gin og vermouth, annoncer og avisledere har gjort
 et hovede højere end dine forgængere.

Tænk ikke, tro ikke, stol ikke på nogen.

Hæng ikke med næbet; men slå ventetiden ihjel med:

Rock'n roll, yoga og sexus, magiske negermasker
 og drømme om evige rumfarter.

A. N.

MENER DU?

Mener du - - -

— at konstruktionen af atombomben bør have nogen indflydelse på vor meningsdannelse?

at det er en fare, at man allerede to gange har »turdet« anvende disse bomber?

— at det har nogen betydning, at man har konstrueret bomber, som er tusinde gange kraftigere end bomben som kastedes over Hiroshima?

— vi er i fare, fordi stormagterne bestandig har maskiner i luften med disse våben?

— at det betyder noget som helst, at 10.000 videnskabsmænd fra hele jordkloden med Pauling-apellen tog afstand fra at anvende og udvikle disse våben?

— at Albert Schweitzer har ret, når han forlanger, at menigmand skal oplyses om faren ved et anvende disse våben?

— at vi her i landet for enhver pris må undgå atomladninger til raketbaserne, da disse vil berettige en eventuel angriber til at anvende ABC-våben.?

— at vi bør bekymre os over, at $\frac{1}{6}$ af børn født i Hiroshima efter 1945 er vanskabte, mange født uden øjenhuler eller uden hjerne?

— det spiller nogen rolle, hvad nobelpristageren i kemi, Linus Pauling siger: »Jeg frygter, at radioaktivt nedfald fra de hidtil gjorte forsøg vil forårsage at 1 mill. mennesker kommer til at lide af kræft«?

— at du uden protest, skal finde dig i, at dine knogler har 10 gange så stort indhold af strontium 90, end hvad der er normalt?

— at civilforsvarets oplysning om faren ved atomangreb er tilstrækkelig? — (man har en pjece parat, men (officielt) ingen penge til udsendelsen, (u-officielt) ikke mod til at udsende den).

— at der ikke må findes kernevåben på dansk jord?

— at befolkningen bør have klar besked om mængden og følgerne af radioaktivt nedfald?

— at den danske regering gennem sin politik må gøre sit til at sikre, at Danmark ikke bliver atombombemål?

— at Danmarks regering på internationalt plan må arbejde aktivt for forbud mod enhver form for anvendelse af kærnevåben?

VIL DU?

Vil du - - -

- være med til at understrege disse meninger?
- ofre 1-2-3 dage af din efterårsferie?
- være med på protestmarchen 21.—23. oktober fra Holbæk til København?
- støtte kampen mod atomvåben?

På læsesalen vil du kunne finde brochurer med oplysninger om marchen og liste over kendte personer, som anbefaler kampagnen. Såfremt vi bliver et tilstrækkeligt antal, vil der, såfremt det ønskes, blive sørget for fællesbefordring. Vi er nu over 300 allerede her 5 uger før marchen. Vi skal være flere, og vi bliver flere. Du bør heller ikke svigte. Vi har et mål, som alle kredse kan støtte. Vi kan og må ikke tie. Men resultatet af kampagnen afhænger af dig. — Svigt os ikke! —

Tilmelding kan finde sted til undertegnede, men af hensyn til indkvartering bør den ske så hurtigt som muligt. Desværre er jeg ikke på seminariet i denne tid, men læg blot et kort med navn og adresse, og vi kan aftale nærmere.

Arly Christensen, Vestervang, Jelling.

Læser De nogen aviser?

En række ansete læger har i et tidsskrift beroliget dets læsere med, at når døden er indtrådt, kan smerte og dødsangst anses for ophørt.

Læser De nogen aviser, hva'ba? Naturligvis må man læse aviser hver dag og helst flere, for ikke at blive for ensidig i sin kritik af det skrevne. Lad os engang se hvad avisen har at byde på. Vi slår op på side et. Det første der tiltrækker vores opmærksomhed er et billede. At det blev et billede, skyldes ikke en tilfældighed, men ganske enkelt den kendsgerning, at ifølge reklamepsykologers undersøgelser sælges en vare (god eller dårlig spiller ingen rolle) med største lethed, bare billedet viser en velskabt pige ifærd med at anvende varen, man ønsker solgt, det være sig fiskestænger eller barbermaskine. Hvis en eller anden skulle tillade sig at tvivle trods psykologien, så spørg forstander Brix. Billedet på forsiden var bare ikke af en pige; men, tænk vi ser i stedet to af de »store« som mødes, trykker hinanden broderligt i hånden, mens de begge stirrer lige ind i kameraet, — ligesom de to brydere fra olym-

piaden og to der henholdsvis overrækker og modtager en medalje — historiske øjeblikke med tilkaldt fotograf.

Nå, alt ville sikkert have ordnet sig, hvis ikke dette dumme grinende fjæs havde været der også. Man er vel efterhånden blevet vænnet af med at tabe hovedet på grund af et grinende fjæs, skulle man synes. Reklamen så at sige bombarderer os med dumme grin i sin iver efter at fortælle os, at nu må man bruge sort tandpasta. Det er videnskabeligt bevist af dr. med. Søren Blikfang, at når to modsætninger mødes, skulle de bedste vækstbetingelser være til stede. Klorofyl eller bladgrønt er håbløst forældet. Tidens løsning er ikke grønt, men sort.

Vi blader videre. På side to, tre og fire kan man fordybe sig i, at gamle skuespillere har fået nye roller og gamle grossererfruer nye selskabskjoler — alt sammen med fine øjebliksbilleder naturligvis. Hvad kommer disse grossererfruers selskabskjoler mig ved, skal jeg måske betale kvartalsvis for at få dem ind i huset. Forneden på side fire finder vi kronikken. Den handler som sædvanlig om Utterslev mose og de små pipfugle. Nu bare rolig, det var fredagsavisen, måske har journalisterne været trætte efter torsdagskoncerten.

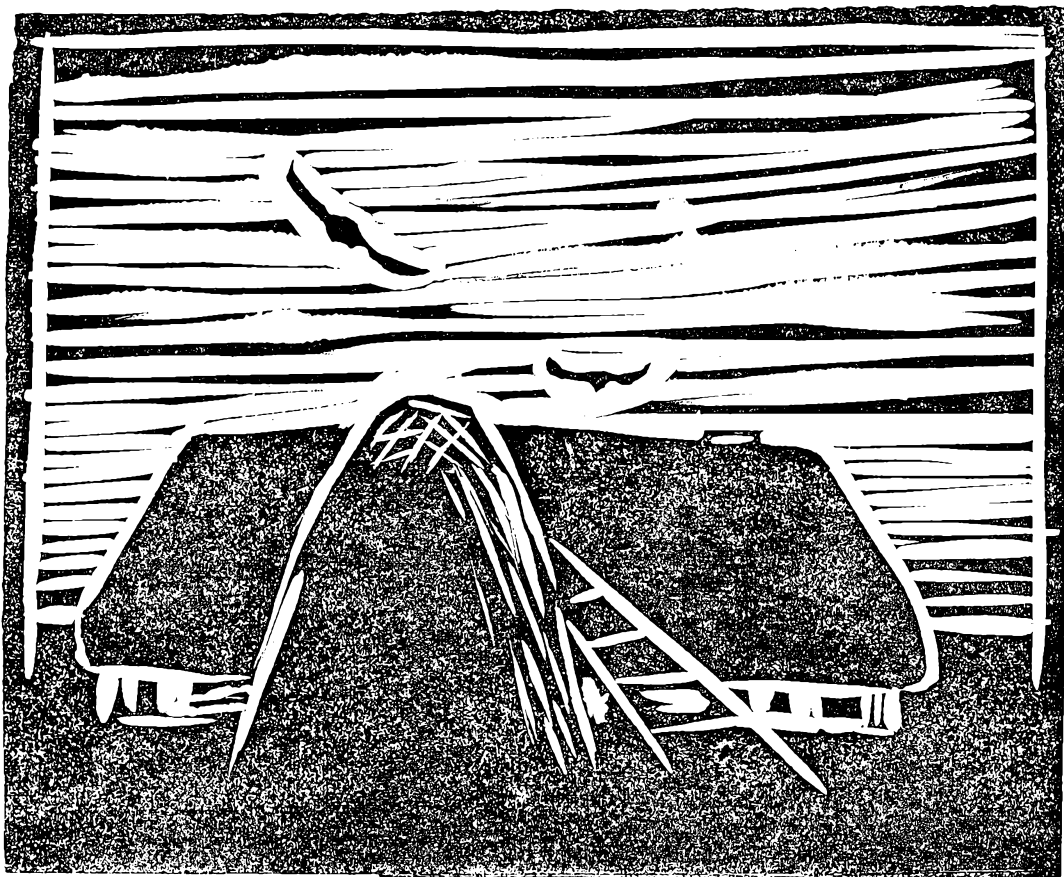
I dag lørdag var der da endelig noget nyt — en hel solskinsgruppe som messede glædeligt nytår. (Op med humøret, det værste er dog tilbage). Atombomben vil medføre en af verdens største velsignelser; (Anden verdenskrigs så bratte afslutning er histore — glemt) den vil forbedre menneskenes kår ud over alle drømte mål. Bare nogle år og vi forvandler dette dødbringende apparat til at blive menneskenes fredselengel. Spaltningen skal bare omsættes til en mere langsomgående kraft, hvorefter vi spænder maskinen for vognen og bliver trukket lige ind i paradiset.

Det kan være, hører vi fra en minister (som naturligvis ved hvad han snakker om), at lande, som er bag ud på grund af manglende råstoffer, ganske simpelt vil springe over dampens og elektricitetens tidsalder lige ind i atomalderen. Dejlige fremtidsperspektiver. Vi har jo set eksempler på hvilken velsignelse, det har været for primitive folk, at kunne springe fra stenalderen ind i biografalderen.

Nu ikke utålmodig. Langsomt går vi dog mod målet. Hver ny opfindelse betyder næsten altid nedsættelse af arbejdstiden. Vi klamrer os til det håb, at blot vi fik fyraftnerne lange nok skulle det lykkes os at reducere kroppen til et vedhæng, til et hoved, som frit bevæger sig mellem stjernerne.

Hvis fredselglen virkelig er på vej, går han med meget små skridt. Han skulle vel ikke være faldet i søvn på vejen, eller gået af sides. Det er, som Elias' historie viser, hændt guder før.

H. N.

LINOLEUMSSNIT UDFØRT AF ARNE SØRENSEN

Bør pryglestraffen ikke genindføres?

Hver dag sker der i vores lille rare og fredelige velfærdsstat Danmark en utallig række tyverier af motorkøretøjer, vin, spiritus, tobak osv. Hvorfor kan politiet ikke sætte en stopper for det?

Hvorfor gør hjemmene ikke noget for at forhindre, at netop deres børn lader være med at gøre den slags?

I dag er begrebet prygl ganske ukendt i de fleste hjem. Børn må under ingen omstændigheder tvinges til noget, som de ikke har lyst til, for så kan de få komplekser, når de bliver voksne, og ingen forældre vil være skyld i det.

Straffen for tyverier er alt, alt for blid. De unge er komplet ligeglade med, at de skal betale en bøde på indtil 200 kr., eller de skal ind at »brumme« 60 dage. Når bøden er betalt eller straffen afsønet, er de

stolte af, at de har haft med politiet at gøre, og de stiger ganske automatisk i deres kammeraters agtelse.

Mon ikke det ville være bedre at lave en offentlig afstraffelse med den russiske knut?

Alt det psykologiske før og efter dommen er efter min mening ikke ret meget værd. De moderne psykologer tager de unge ind til sig og siger, at sådan noget må de ikke, og det må de lade være med en anden gang. De unge er intelligente nok til at finde ud af, at de bare skal snakke psykologerne efter munden, så sker der dem ikke noget.

Hvis de unge lovovertrædere vidste, at der vankede klaps, når de lavede noget kriminelt, betænkte de sig sikkert en, to eller måske flere gange, for de fleste mennesker er hundeanngst for klø.

Her mindes jeg historien om moderen, der havde sin 5-årige søn med på juleindkøb i et stort varehus. Drengen havde fundet en gyngestol og var begyndt at gynge i den. Moderen, ekspeditricen, to ekspedienter og chefen prøvede forgæves at få drengen ned af gyngestolen. De snakkede godt for ham, de lokkede for ham; men intet hjalp, drengen ville ikke stå af gyngestolen. Til sidst blev det chefen for meget, og han fik fat i varehusets psykolog. Denne kom, sagde et par ord til drengen, som straks gik ned fra gyngestolen. Moderen blev meget imponeret og spurgte psykologen, hvad han havde sagt til drengen. Han svarede: »Se så at komme ned, ellers vanker der et par gode gammeldags øretæver!«

Personlig tror jeg, at der kan nås meget langt angående unge lovovertrædere ved at anvende samme »praktiske psykologi«.

P. N.

P. S. Jeg håber, dette indlæg kan blive indledningen til en »offentlig diskussion« her i »Gjallarhornet«.

d. s.

Olympiade-snak med Tommy Troelsen

Legemskulturen, sporten, den ædle kappestrid, den vilde rekordjagt eller hvad man nu ellers vil kalde det store show i Rom, fik i nogle uger store dele af menneskeheden til at miste interessen for både politik og andre ting, der ellers fylder vores daglige tilværelse.

Det er ret imponerende, at dette sceneri i knap tre uger har kunnet samle hele menneskeheden opmærksomhed, selv om genstanden for den enorme interesse ikke har været menneskets åndelige udvikling; men simpelt hen dets legemspragt og styrke.

Ved hver eneste olympiades åbning citeres baron de Coubertin's motto: »Det vigtigste er ikke at vinde, men at være med«. Men paradoksalt

nok drejer det hele sig kun om en ting, nemlig at vinde og kun at vinde. Coubertin havde sikkert tænkt sig, at idrætsudøvere fra mange lande skulle mødes som individer og frie folk og ikke som deres landes repræsentanter. Ikke desto mindre bringer man nationernes endelige placering om medaljerne i den, som det hedder, »uofficielle konkurrence«. Derved bliver det helt klart, at det kun gælder om at få så mange medaljer som muligt. Man hædrer altså med andre ord Coubertin ved den højtidelige indmarch og gør bagefter hans tanker til skamme.

Noget andet er, at olympiaden måske aldrig ville være blevet til noget, hvis denne indbyrdes kamp mellem nationerne ikke havde eksisteret. Der ligger i det enkelte menneske en dyb trang til at sejre, og jo flere, der drages ind i det, desto mere forbitret bliver kampen.

Men lad os nu høre hvad Tommy Troelsen mener om olympiaden og dens fremtid, da han som en af de få udvalgte har haft problemerne på nært hold.

Mærkede du noget til raceforskellene under olympiaden?

Først må jeg efter din indledning gøre opmærksom på, at en olympiade ikke bare er en serie konkurrencer, i hvilke man vil forsøge at sætte rekorder. Når man rejser til en olympiade, er det naturligvis med det for øje at levere så god en indsats som mulig, selv om legenes motto er: »Det vigtigste er ikke at sejre, men at være med.« Men selv om det skulle glippe for en idrætsmand, er dagene i Rom alligevel ikke spildte. Der er masser af muligheder for at stifte nye bekendtskaber og diskutere, hvordan forholdene er i andre lande. Dårlige forhold mellem farvede og hvide under olympiaden har jeg ikke hørt om. Man blandede sig, og det var ikke få gange jeg bemærkede, at en hvid og en neger enten var i samtale om et eller andet, eller kom pjattende henad vejen i den olympiske by.

Formålet med olympiaden må vel også være at få rystet alle deltagerne sammen, og det blev tydeligt bekræftet under legene i Rom. Der var på intet tidspunkt anløb til kliker mellem nogen af parterne.

Følte du noget til spændingen mellem »Øst« og »Vest«?

Det bedste bevis på, at idrætsfolk fra den østlige og den vestlige verden kan gå i spænd sammen, har man fra Tyskland, som stillede med et hold sammensat af folk fra Østtyskland og Vesttyskland. Rent resultatmæssig gik det fint, idet Tyskland tog mange medaljer. Men bortset fra det, så vi danskere mindre til idrætsfolk fra østblokken end til de fra den vestlige verden. Det kan være tilfældigt; men man havde indtryk af, at de østlige landes folk blev kørt i strammere tøjler end vi andre.

Mener du, at olympiaden fortsat vil have sin berettigelse?

Selvfølgelig vil en olympiade have sin berettigelse fremover. Man kommer blot til at skære nogle idrætsgrene fra, blandt andet fodbold. Der

må ikke være den mindste antydning af professionalisme ved olympiaden, og om fire år er der vist ikke så mange amatørlande tilbage, at det kan betale sig at have fodbold på programmet. Allerede ved denne olympiade mærke man til halvprofessionalisme hos mange hold. Det er klart, at mange lande, ikke alene øst for jerntæppet, driver »pengefodbold« på en sådan måde, at man ikke med sikkerhed kan afsløre dem. Derfor ser man gennem fingre med dem. Østbloklandenes fodboldspillere er det, man kalder statsdrevne. Det vil sige, at de kan få fri fra arbejde når som helst — med fuld løn. Desuden har de mange andre fordele, som alt i alt gør, at man her i Danmark rynker på næsen, når de kalder sig amatører. Men hvis legene stadig skal afholdes i den olympiske ånd, hvor alle er på lige fod, må man enten skære skarpt igennem og stille krav til disse lande, eller man må slække lidt på reglerne om, hvordan en amatør »ser ud«. Det er det sidste, man er inde på.

Hvad har din deltagelse i olympiaden betydet for dig?

Jeg kan roligt slå fast, at det var en kæmpeoplevelse at være med dernede. Ikke blot så og oplevede vi en masse, men vi opnåede også et godt resultat. Turen lærte mig meget om idræt, folk og byen Rom. Netop dette, at man synes, man har fået så meget ud af dagene, både på den ene og den anden måde, gør, at man selvfølgelig mener, at de olympiske lege skal fortsætte i fremtiden, så også andre har chancen for at opleve noget lignende.

Joh. Laursen.

Lejrskolen på Christianslyst for de to tredie klasser

Med forstander Brix, hr. Ingvorsen og hr. Torp som ledere startede vi søndag den femte september kl. 8,38 fra Jelling. Det var tidligt at komme op en søndag, men det var nødvendigt for at komme med. Rejsen til Padborg forløb godt trods en times ventetid i Fredericia. Da vi skulle over grænsen var der selvfølgelig en, der havde glemt sit pas. Vedkommende måtte tage turen til Jelling på stop, men nåede os allerede mandag formiddag.

Vi kørte i to tyske busser fra Padborg, og på vej til Christianslyst, som ligger ved landsbyen Sdr. Brarup ca. 50 km syd for Flensborg, var vi inde at se Glücksborg slot. Det var meget interessant, og slotsforvalterens få danske ord kunne lokke smilet frem på os alle.

Om aftenen hørte vi lidt om Christianslyst og problemer for det danske mindretal i Sydslesvig. Det var vor udmærkede »vært«, der fortalte os det.

Mandag blev vi delt i to hold: et naturhistoriehold med hr. Torp og et andet hold, der med forstander Brix og hr. Ingvorsen i spidsen på

cykel kørte til Nørre Brarup for at se kirken der. Undervejs så vi forskellige hustyper, som afviger noget fra de danske.

Over middag kørte cyklisterne til Stenfeld for at se den danske skole, der kun havde ca. 20 elever, af hvilke nogle kun talte tysk. Vi kørte derfra ned til gårdejer Clausen, der boede på sin slægtsgård og havde lært at tale et forståeligt dansk. Han fortalte os ting, som hans far og bedstefar havde fortalt ham og om grunden til, at han var dansk.

Om aftenen hørte vi som sædvanlig foredrag.

Tirsdag kørte vi i bus til Slesvig, hvor vi så domkirken med Hans Brüggemanns smukke altertavle. Vi var på det meget pædagogisk indrettede Gottorp-slots-museum og en tur i Hedeby, hvor vi fik lejlighed til at se, hvordan arkæologiske udgravninger foregår. Dannevirke så vi naturligvis også, både ved Hedeby og hvor der endnu er en lille smule tilbage af Valdemarsmuren. Tirsdag aften havde vi fri, og vi havde fået lov til at se semifinalen mellem Ungarn og Danmark i fjernsynet; det var en virkelig oplevelse, der gav mange lyst til at se fodbold i Vejle.

Onsdag var vi bl. a. i Kappeln, Eckernförde og Arnis. Ved Mysunde sejlede vi over Slien med en trækfærge. Om aftenen hørte vi to foredrag, det første om at arrangere lejrskoler. Det andet blev holdt af en dansksindet sydslesviger, der havde taget dansk lærereksamen. *Det* var en fornøjelse at høre.

Onsdag aften var der fodboldkamp mellem 6 semitter og 8 drenge fra Dalum, som også var på Christianslyst. Hr. Ingvorsen var dommer (med stort talent). Vi vandt kampen 2—1.

Torsdag havde vi vores længste tur; den gik til Husum, hvor vi var inde at se Nissenhaus, frisernes kulturmuseum, og øen Nordstrand, hvor vi spiste vore medbragte selvsmurte klemmer. Tilbage gennem Husum til Frederiksstad og derfra tilbage til Christianslyst. Om aftenen underholdt Lejf Nielsen og Mogens Jensen. Efter underholdningen var der bal.

Fredag kørte vi så hjem fra det dejlige Christianslyst, hvor maden var F F (langt over forventning), hvor vi havde fået et lille indtryk af de forhold, der præger et grænseland, og hvor vi fandt ud af, hvordan vore kammerater er uden for seminariet.

Tak for god ledelse af turen, og tak for godt kammeratskab og gode minder til mine kammerater, der var med.

P. N.

OPFORDRING

Det er kommet redaktionen for øre, at »sportsudvalget« til Silkeborgturen havde lejet bus fra Brande, skønt vores faste annoncør Svend fra Vejle kunne have kørt billigere.

Gjallarhornet opfordrer derfor alle til at støtte annoncerne; de støtter os.

Red.

Det er vores hensigt, at vi i de følgende numre vil lade et par af bladets sider stå åbne for boganmeldelser (eventuelt teater og film).

I dette nummer kan vi takket være magister Frederiksens velvilje genoptrykke nedenstående anmeldelser fra Vejle Amts Folkeblad.

Red.

Bog anmeldelser

Halvtredsernes lyrikere

Under redaktion af cand. mag. Torben Bostrøm har forlaget Kunst og Kultur udsendt denne lyriske antologi, hvor seks forfattere præsenterer sig — den ældste er 35, den yngste 25. Det drejer sig om Jørgen Sonne, Uffe Harder, Cecil Bødker, Klaus Ribbjerg, Poul Borum og Niels Fisker. De to sidste har endnu ikke udsendt noget i bogform. Af de andre, der alle har udsendt digtsamlinger i halvtredserne, er Cecil Bødker den kendteste.

Læsningen skuffer. Det meste er for privat og for tyndt. Intet taler magtpåliggende til læseren. Adskilligt er under forsøg på modernitet kun delvis begribeligt. Ingenting — eller i hvert fald meget lidt — er noget, hvorimod det meste er bragt til at se ud af noget. Det skorter på indhold, på personlighed, og ofte glemmer den unge — eller også har han eller hun måske ikke engang tænkt over det — at det digteriske udtryk skal formidle et menneskeligt indhold fra digter til læser, hvis man skal betyde noget for nogen. Når derfor læseren mangan gang lades kold og ligegyldig, behøver det ikke at være hans skyld.

Som oftest er det kunstneren, der svigter — ved at have for lidt i sig eller ved ikke at kunne gøre sig forståelig. Ordene er digterens kontakter. Når han sætter fingeren på, skal det ringe i læserens entré, som den kloge Jacob Paludan har sagt det i et berømmeligt essay. Under læsningen af »Lytteposter« ringer det for sjældent.

Carl Johan Frederiksen.

TEATER OG FILM

»The Alchemist«

Søndag den 11. september havde Vejle Teater atter stillet sin sal til rådighed for et English Club arrangement. Et hold Oxford studerende, medlemmer af Balliol Dramatic Club samt piger fra kvindekollegier i samme by, opførte Ben Jonsons fornøjelige komedie »The Alchemist«. Førsteopførelsen fandt sted i 1610, men komediens løjer og satire havde ikke tabt hverken saft eller kraft i de forløbne 350 år. Dog vanskelig-

gjorde det noget gammeldags, knudrede sprog forståelsen for de mange danske, der havde sluttet op om arrangementet; men dette var for intet at regne mod den fornøjelige underholdning, der i tre stive timer fik folk til at sidde stille på en hønsepind. De unge skuespillere fik ved deres gode mimik og udtryksfulde plastik hele salen til åndeløst at følge slagets gang på scenen. Handlingen skal kort refereres:

Alchemisten Subtles og tjeneren Face udnytter naive personer under foregivende af at ville finde De Visers Sten til dem. Deres honorar er langt fra lille, men i sammenligning med den glans og herlighed de udmaler for deres stakkels klienter, er det kun en ussel betaling. Mennesker fra alle samfundslag søger dem: en letlevende adelsmand, to herlige puritanere, en skriver, en tobakshandler samt en ung mand, der søger et godt parti til sin søster, der er enke. Og så udspinder handlingen sig for vore øjne, indtil det hele ramler sammen med et brag, ved at husets og tjenerens retmæssige herre uventet vender tilbage. Dog, situationen reddes, ikke uden indgriben af den lille »Gud Amor«.

De forskellige typer var fint udvalgt. Hvem vil ikke længe huske den herlige lille puritaner, der må op på en stol, når han skal have sagt noget vigtigt, og som hele tiden må optræde som mægler mellem sin unge brushane af en kollega og Alchemisten. Eller den feminine, lille skriver, der er hunderød for, hvad der skal ske, men som modigt trodser alle farer for at se prinsessen og røre ved hendes kjole (alt sammen naturligvis snyd og bedrag).

De tre hovedkræfter Alchemisten Subtle, tjeneren Face og dennes veninde Dol bar naturligvis forestillingen, og mange herlige situationer udspandt sig mellem de tre. Det skal tilføjes, at stykket opførtes i historiske dragter, hvilket i høj grad bidrog til at illustrere handlingen. Man vil sent glemme den gamle, krumbøjede alchemist, der med fipskæg og glide-ned-ad-næsen briller og den herligste doktordragt, man kan tænke sig, trippede omkring og forsøgte at imponere ved sin skrækelige viden om alt også om, hvordan man billigt kunne fremstille guld. — Man overgav sig på nåde og unåde.

Erl.

En film vi bør se

Vi husker vel alle filmen »La Strada«?

Denne mesterlige films forfatter, Federico Fellini, har med sin nyeste film »La Dolce Vita«, på dansk »Det søde liv«, efter nogens mening skabt sit mesterværk, efter andres det diametralt modsatte; de fleste har dog stillet sig ret tvivlrådige over for filmen og ment, at den kan diskuteres. — Og det er den blevet; den er vel netop årets mest omdis-

skuterede film. Alene af den grund synes jeg, vi bør se den og tage stilling til den.

Filmen handler først og fremmest om de meget omtalte overklasseorgier i Rom, men dens tragiske indhold kunne for den sags skyld udspilles i et hvilket som helst andet miljø og i hvilket som helst andet land, idet den stiller os over for en række fælles menneskelige spørgsmål. Det ville være vanvittigt at tro, at den almindelige samlebandsarbejder eller otte-timers-kontormanden i højere grad skulle være fyldt af livets store under end disse mennesker, der henslæber deres liv i luksuøse omgivelser, og som for at udfordre tilværelsen tyr til grove udskejelser. Men netop her er filmen måske svagest. Det er et spørgsmål, om den i virkeligheden kalder på vor rette medliden, om vi stærkere føler vor samhørighed med disse stakkels håbløse mennesker. Måske forhindrer forfatterens moraliserende tendens dette, så vi i stedet forlader biografen med moralsk opstød.

Selvfølgelig er det ikke Fellinis mening, at vi skal forarges, det ville være en tåbelig tanke. — Men gør det sagen bedre? Når filmen ikke har formået at kalde på de rigtige følelser hos os, må man vel simpelt hen drage dens kunstneriske standard i tvivl.

Stærkest står filmen i satiren over pressen. Fotograferne flokkes som ulve omkring sexbomben Anita Ekberg, journalisterne stiller hende dumme spørgsmål, hvorpå hun svarer endnu dummere; men bitrest bliver satiren, hvor pressefotograferne overfalder en stakkels kvinde, som netop skal modtage budskabet om sin mands og sine børns død.

Trods alt en film vi bør se. Den kommer til Vejle om kort tid.

Bj. A.

Ha-STOF

DEFINITIONER:

Rød Ålborg: Drik, hvormed man befries for mindreværds komplekser og får den besynderlige anskuelse, at pigerne på seminarier ser godt ud.

Bajer: Febersyn i en gymnastiktime.

Kunne lektie: Være i stand til at hjælpe læreren på gled, når denne går i stå.

Selvstændige tanker: Bevis på, at eleven ikke har læst.

Hørt i toget

Konduktøren: Er der rejsende, der skal af ved Vejle Nord?

En beruset herre i kupeen: Nej, ikke hvis vi kan blive fri.

Kære Peter!

Jeg kan forstå I har haft det sjovt på lejrskolen. Du skriver, at maden var FF(ere).

Svenskeren: Den böf tycker jag inte om . . .

Danskeren: Nej, jeg tygger heller ikke min to gange.

— Spiritus gør Dem smuk frøken.

— Jamen jeg har ikke smagt en dråbe.

— Jeg ved det — men det har jeg.

»Bevar mig vel«, sagde Farao; han skulle balsameres.

Trænger håret til at klippes eller fønølges, da er De sikker på at få 1. kl.s betjening, når De går til

M. T. Møllers herrefrisørsalon

Stort udvalg i barbersprit, hårvand, brillantiner, cremer, hårbørster m. m.

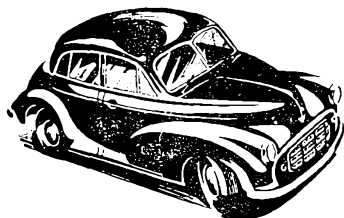
Eatol . Stort udvalg i sæbe-, parfumeri- og toiletartikler

Gælder det strømper og undertøj —
vælg da det rette — vælg »Pierrette«

M. Hauge Buhl . telf. 200

Køb strømper, undertøj, metervarer, dyner,
uldtæpper, floneltæpper og vattæpper hos

H. J. Larsen . JELLING . TELF. 82

Biler

Knallert

Radio

Køb - Lej - Byt
HARALD ANDERSEN

Mogens Knudsen

BAGER

telefon 75

H. ANDERSEN

DEPOT FOR TUBORG

Telf Jelling 41

Denis Engebæk

Jelling . telf. 99

SLAGTER- OG
PÅLÆGSFORRETNING

Stort udvalg

i trikotage, strikkegarn og
broderier

Jelling Trikotageforretning
Petra Mosegaard

Eryksager — så

Jelling Bogtrykkeri

telf. 123

Actieselskabet Veile Bank

Jelling afdeling

Kontortid: Alle hverdage kl. 14,30—16,30 undtagen lørdage

Blomster og dekorationer

K. Lorentzen
telf. 114

Friskt brød

så wienerbageriet »HANSA«
J. Jacobsen . telf. 100

Alt i skolemateriel

Jelling Boghandel . A. Andersen . telefon 66

- ☆ Ure repareres med omhu
- ☆ Brilller
- ☆ Ure

Aksel Wind . *Urmager & guldsmed*

D. Jørgensensens TOBAKSHANDEL

v. Svend Jørgensen

Telf. Jelling 180

1. kl.s kød og flæsk

Hjemmelavet medister og leverpostej samt lækker pålæg

Slagteriudsalget *v. Svend Pedersen*

Gælder det **CENTRALVARME**

så henvend Dem til

smed **L. Jørgensen** . telf. Jelling 91

Spis på seminariets pensionat

»Gaarden«

Nye lokaler —
fuld godtgørelse

TH. C. THOMSEN

TELEFON 36

Kolonial
Markfrø
Støbegods
Isenkram

Ove Hansen

Malermester

TELEFON JELLING 109

Alt malerarbejde udføres

Dan kontakt

med

V. Kejser Sørensen

TELF. JELLING 27

Jelling Andelsvaskeri

vasker for alle

TELEFON 127

aut. installatør
v. Jelling elværk
VOS og VOH

Kør med *Svends turistbiler* . TLF. VEJLE 2815

Sport

NØRRETORV 7 . VEJLE

Telf. 2001

Stedet, hvor
seminarieeleverne mødes